

KALÇA AVASKÜLER NEKROZU

Kalça Avasküler Nekrozu Nedir?

Kalça eklemi iki ana yapıdan oluşur. Yuva (asetabulum) ve yuvaya yerleşen uyluk kemiğinin baş kısmı (femoral baş). Kalça avasküler nekrozu femoral baş kısmında olur. Femur başının kanlanması bozularak, kalça eklemi oluşturan başın kırırdağında çatlaklara ve bu kırırdağın altındaki kemikte çökmelere neden olur. Bu durum hastalarda kasık ağrısı ve yürüme güçlüğüne sebep olur. Sonuçta aylar yıllar içinde kalça avasküler nekrozu ilerleyerek, hastanın kalça protez ameliyatı olmasını gerektirebilir.

Kalça Ekleminde Avasküler Nekroz

Kalça Avasküler Nekrozunun Belirtileri Nelerdir?

Hastaların bazılarında avasküler nekrozun erken evrelerinde hiçbir belirti olmayabilir. Bu durum başka bir sebeple çekilen kalça MR görüntülemesi ile tesadüfi olarak yakalanır.

Kalça avasküler nekrozu genellikle çift taraflı olur. Bir kalçasında avasküler nekroz gelişen bir hastanın diğer kalçasında avasküler gelişme olasılığı %80 dir.

Ağrı: Sinsi ve ani başlayan kasık ağrısı kalça avasküler nekrozunun en sık belirtisidir. Ağrı en sık kasıkta, uylukta bazen de dize vuran ağrı şeklinde olur. Ağrı özellikle merdiven inip çıkarken, yürürken ortaya çıkar. Ağrının ortaya çıkması şiddeti avasküler nekrozun evresi ile ilgilidir. Hasatlığın başında sadece ağır kaldırmakla olan ağrı, ileri evrede yataarken dahi olabilir.

Hareket Kısıtlılığı: Kalça avasküler nekrozunun ileri evrelerinde oluşur. Aynı kalça eklemi kireçlenmesi gibi kalça ekleminin hareket açıklığı azalır. Hastalar bu durumu artık eskisi gibi yere çömelemediğim, kalçamı dışa doğru açamıyorum şeklinde ifade ederler.

Kalça Avasküler Nekrozunun Sebebi Nedir?

Kalça avasküler nekrozunun sebebi femur başına giden kanın azalması veya tamamen durmasından kaynaklanır.

Travma: Femur başı, femur boynu kırıkları gibi kalça eklemi çevresi kırıkları, travmatik kalça eklemi çıkığı sonrası kalça avasküler nekrozu oluşabilir.

Pıhtılaşma Mekanizması Bozuklukları: Sebebini bilmediğimiz çoğu kalça avasküler nekrozunun altında pıhtılaşma bozukluğu olduğu düşünülür. Bu tür bozukluklar birçok hastada pıhtılaşma mekanizmasında ortaya çıkabilecek klinik bir bulgu da göstermeyebilir. Bunun nedenini bilmiyoruz.

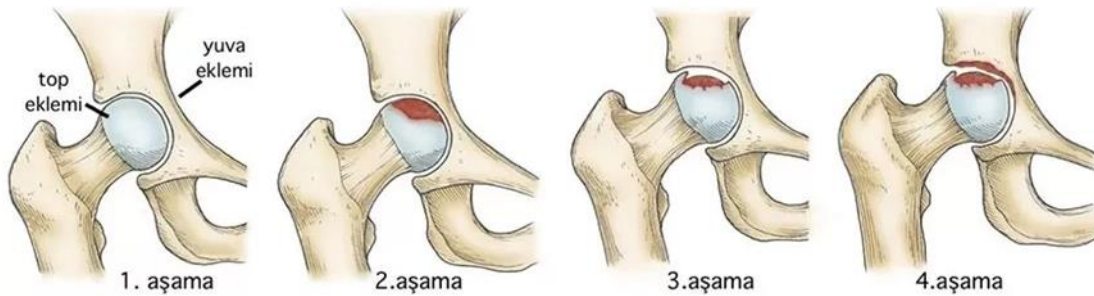
Bazı hastalıklar: Orak hücreli anemi, Gaucher hastalığı gibi hastalıklarda kalça avasküler nekrozu sık görülür.

Kalça Avasküler Nekrozu için Kimler Risk Altındadır?

- Radyasyon: Kalça bölgesine bağırsak ya da jinekolojik kanser tedavisi nedeniyle ışın tedavisi görenler ya da meslek icabı radyasyona maruz kalanlar.
- Travma: Kalça çevresi kırıklar, travmatik kalça çıkığı.
- Orak hücreli anemi
- Lösemi, lenfoma gibi kan hastalıkları
- Dalgalılık: Su altı dalgalılığını meslek olarak yapanlarda görülebilir. Buna Caisson hastalığı denir.
- Gaucher Hastalığı
- Kronik alkolizm
- Kortizon kullanımı
- Vücudun kortizon üretiminin fazla olması
- Bazı viral infeksiyonlar
- HIV tedavisinde kullanılan proteaz inhibitörlerinin kullanımı

Kalça Avasküler Nekrozu Tedavisi

Kalça avasküler nekrozu tedavisi hastalığın evresine bağlı olarak değişir. Erken evrelerde bazı kemik erimesi ilaçlarının kullanımının işe yaradığını gösteren bilimsel makaleler mevcuttur. Birçok ameliyat avasküler nekroz için tanımlanmış olup bu ameliyatlar erken evrelerde fayda gösterebilir. Geç evrelerde ise toral kalça protez ameliyatı gereklidir.

Kor Dekompresyon (Core Decompression) Kalça Avasküler Nekrozu Ameliyatı

Femur başında oluşan avasküler nekroz lezyonunun hemen altındaki ölü kemik dokusu minimal invazif bir ameliyat ile kemikten tünel açılarak boşaltılır. Yapılan kesi 1-2 cm arasındadır. Bu yöntem ile ağrı azalır. Ağrının azalmasının sebebi kalça avasküler nekrozunda oluşan ödem, kemik içinde basınç oluşturur, kor dekompresyon ameliyatı ile bu basınç ortadan kaldırılır. Bu işlemden sonra kan akımı artarak yeni kemik oluşumu sağlanarak eklemin altındaki kemik dolayısıyla kalça eklemi korunmuş olur.

Ameliyat öncesi Mr görüntüleme ile lezyon tam belirlenerek ameliyatta çıkarılacak ölü kemik bölgesi planlanır.

Kalça avasküler nekrozunun evresi 1-2 ise hastalar bu ameliyattan oldukça fayda görürler.

Yeni kemik oluşumunu artırmak için aynı tünelden hastanın leğen kemiğinden alınan kemik grefti konulabilir. Kök hücre tedavisi ya da eksozom CGF, PRGF uygulaması da yapılabilir.

Kor Dekompresyon Sonrası Kök Hücre Uygulaması

Kor Dekompresyon Ameliyatından Sonraki Süreç

Kor dekompresyon ameliyatından sonra hasta çift koltuk değneği kullanır, parmak ucu basmasına izin verilir. Bu süre ortalama 2 haftadır. Kalça eklemi hareketleri kısıtlanmaz.